

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 juli 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de bouw van een klooster op het koninklijk domein van Opgrimbie
Met redenen omklede motie

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 3 juli 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : Mevrouw Dominique Guns

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.19 uur.*

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de bouw van een klooster op het koninklijk domein van Opgrimbie

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Huybrechts tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de bouw van een klooster op het koninklijk domein van Opgrimbie.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, enkele maanden na het overlijden van koning Boudewijn werd de heer Kelchtermans, de toenmalige Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening, door koningin Fabiola uitgenodigd voor een lunch in het koninklijk paleis.

Daar kreeg minister Kelchtermans te horen dat koning Boudewijn in zijn testament had laten opnemen dat het zijn wens was om op het koninklijk domein van Opgrimbie een zusterklooster te laten bouwen. Hoewel het erop lijkt dat koningin Fabiola bij minister Kelchtermans heeft gelobbyd om de wilsbeschikking van de koning uit te voeren, ontkent de voormalige minister dat hij ooit onder druk werd gezet. In 1994 gaf hij een bouwvergunning voor het klooster, en in 1995 begon men met de voorbereidende werken. Om de vergunning te verlenen baseerde minister Kelchtermans zich op een besluit van 1991 van de Vlaamse regering dat stelde dat de koning op zijn domein kan doen en

laten wat hij nodig en nuttig acht. In 1999 werd de bouwvergunning voor het klooster echter vernietigd door de Raad van State.

Mijnheer de minister, in april 2001 verstrekte u opnieuw een bouwvergunning voor het afwerken van het omstreden klooster, op grond van het feit dat de regels voor militaire domeinen ook voor koninklijke domeinen gelden. Ondertussen is het klooster bijna af, maar is er weer een nieuwe klacht ingediend. De Raad van State moet opnieuw een uitspraak doen over de vraag of het klooster mag blijven staan.

Tot daar de gang van zaken. Volgens uw woordvoerder is er geen druk uitgeoefend door de koning of zijn entourage. Hij verklaart echter wel in een publicatie : ‘Ik weet wel dat het dossier, toen het op het kabinet terechtkwam, verre van een wit blad was. De minister heeft gedaan wat hij moest doen. Maar mocht het dossier maagdelijk wit op zijn kabinet zijn beland, dan zou er nooit een bouwvergunning zijn afgeleverd.’

Mijnheer de minister, was u ervan op de hoogte dat er mogelijk druk werd uitgeoefend door het hof op uw voorganger, minister Kelchtermans ? Om welke reden hebt u in 2001 dit slapende dossier plotseling weer boven water heeft gehaald ? Bent u ooit door het hof of leden van het hof uitgenodigd of gecontacteerd in verband met dit dossier ? Werden leden van uw kabinet of van de diensten door leden van het hof of personeel in hun opdracht benaderd in verband met dit dossier ? Wat was de reden om in 2001 de bouwvergunning toch te verstrekken ? Overweegt u om een decreetswijziging te steunen die zou bepalen dat van elke vorm van druk of beïnvloeding schriftelijk akte wordt genomen in het dossier van de behandelende ambtenaar en/of de minister, zodat dit bij de latere beoordeling van het dossier, bijvoorbeeld door de Raad van State, terug te vinden is ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mevrouw de voorzitter, ik had niet gedacht nog eens te worden geconfronteerd met dit dossier, maar ik ben zoals steeds beschikbaar om tekst en uitleg te geven in deze commissie.

Mijnheer Huybrechts, wat uw eerste vraag betreft, wil ik verwijzen naar de persberichten terzake. U kunt immers bezwaarlijk van mij verwachten dat ik u een antwoord kan geven over mogelijk subjectieve overwegingsaspecten die dateren van tijdens de bewindsperiodes van mijn voorgangers. Ik laat dit voor hun rekening.

Het doel van uw tweede vraag ontgaat me enigszins. Daarom zal ik me veroorloven een en ander op een rijtje te zetten, om er u van te overtuigen dat ik geen slapend dossier heb geërfd dat dan plots boven water werd gehaald. Enige realiteitszin gebiedt immers te stellen dat ik willens nillens te maken heb gekregen met dit dossier binnen een normale procedure, nadat de Raad van State in 1999, zoals u zelf al stelde, de vergunning van 1994 die was verleend door de bevoegde ambtenaar op basis van een verkeerde procedure, had vernietigd.

Ik schets nog even de feiten. In haar arrest 78.465 van 1 februari 1999 vernietigde de Raad van State de stedenbouwkundige vergunning die was uitgereikt op 14 december 1994. De Raad van State was van oordeel dat over de namens het bisdom Hasselt ingediende bouwaanvraag niet kon worden beschikt door de gemachtigde ambtenaar op grond van artikel 48 van de stedenbouwwet, en dat die beslissing eigenlijk toekwam aan het college van burgemeester en schepenen. Het ging dus over een vormfout.

Ten gevolge van dit annulatiearrest is de bouwheer op de hoogte gebracht van het feit dat hij de werken moest stilleggen, wat overigens ook is gebeurd. Vervolgens is uit het dossier gebleken dat de oorspronkelijke bouwaanvraag op 29 juli 1994 wel degelijk bij het gemeentebestuur is ingediend.

Op 1 februari 1999 heeft de Raad van State de vernietiging uitgesproken. In een brief van 3 maart 1999 heeft de bouwheer het college van burgemeester en schepenen van Maasmechelen gevraagd om over de opnieuw hangende bouwaanvraag te beschikken. In deze brief heeft het bisdom wel verzaakt aan het gedeelte van de bouwaanvraag dat betrekking had op het grondgebied van de gemeente Lanaken.

Op 25 april 2000 heeft de gemachtigde ambtenaar een ongunstig advies over de aanvraag uitgebracht. Op basis van dit ongunstig advies heeft het college van burgemeester en schepenen de aanvraag op 5 mei 2000 geweigerd. Op 15 juni 2000 heeft de bouwheer administratief beroep aangetekend bij de bestendige deputatie van de provincie Limburg. Op 22 november 2000 heeft de bestendige deputatie van de provincie Limburg besloten een vergunning af te leveren. In deze bouwvergunning wordt het in rood omrande gedeelte, dat op het grondgebied van de gemeente Lanaken is gelegen, evenwel uitgesloten. Op 21 december 2000 heeft de gemachtigde ambtenaar beroep aangetekend tegen de vergunning die de bestendige deputatie van de provincie Limburg had afgeleverd.

Toen mijn woordvoerder dit dossier als een allesbehalve maagdelijk blad heeft omschreven, had hij het vooral over deze in 1994 begonnen procedure-slag. Het is alleszins duidelijk dat in verband met dit dossier al heel wat is gebeurd voor ik minister werd.

Tijdens de hoorzitting van 26 maart 2001 heeft de bouwheer een lijvige nota ingediend en heeft de betrokken burgemeester onder meer gewag gemaakt van een 'sociale consensus tot behoud van het klooster'. Op 12 april 2001 heeft de afdeling Juridische Dienstverlening van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een omstandige nota over deze problematiek uitgebracht. Ten slotte heb ik op 13 april 2001 beslist het beroep van de gemachtigde ambtenaar te verwerpen.

De redenen die aan de basis van de in 2001 afgeleverde vergunning liggen, zijn expliciet in het aan de aanvrager en aan het betrokken gemeentebestuur betekend ministerieel besluit opgenomen. Op 2 juli 2001 is bij de Raad van State een verzoek tot schorsing en vernietiging van dit ministerieel besluit ingediend.

Op 29 maart 2002 heeft de Raad van State het schorsingsverzoek bij arrest 105.340 verworpen. Aangezien de procedure tot vernietiging van het ministerieel besluit sinds die datum kan worden voortgezet, is op 30 april 2002 een verzoek tot vernietiging ingediend. Aangezien ik niet op de beslissingen van de Raad van State kan vooruitlopen, zal ik de definitieve uitspraak samen met de andere betrokkenen moeten afwachten.

Wat de derde vraag betreft, zal ik hier nog even herhalen wat ik recent ook aan de geschreven pers heb verklaard. Gezien mijn functie hebben mijn kabinet en ikzelf contacten met het Hof. Deze con-

Van Mechelen

tacten zijn zowel vertrouwelijk als louter informatief van aard. De waarnemend directeur-generaal van mijn administratie heeft me bevestigd dat de leden of het personeel van het Hof in verband met dit dossier geen enkel personeelslid van mijn administratie hebben benaderd.

Wat de laatste vraag betreft, zal ik het kort houden. De heer Huybrechts weet welke procedure ik moet volgen om een decreet te wijzigen. Indien een voorontwerp van decreet wordt opgesteld, zal de Vlaamse regering haar standpunt tijdens de commissiebesprekingen naar voren brengen.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de minister, ik blijf toch wat op mijn honger zitten. Uw woordvoerder heeft verklaard dat de bouwvergunning nooit zou zijn afgeleverd indien het dossier maagdelijk wit op uw bureau zou zijn beland. Mijns inziens toont dit aan dat er toch iets is gebeurd.

Minister Dirk Van Mechelen : Aangezien ik over dit dossier al een hele reeks interpellaties heb beantwoord, kan ik hier zeer duidelijk over zijn. In verband met dit dossier is een gewestplanwijziging doorgevoerd. In 1994 is een wettelijke bouwvergunning afgeleverd en heeft de bouwheer de werken aangevat. De administratie heeft de bouwheer zelfs moeten aanmanen om de bouwwerken aan te vatten voor het einde van de termijn die in de bouwvergunning is opgenomen.

Vijf jaar later, na het afwijzen van het schorsingsverzoek heeft de Raad van State de bouwvergunning omwille van procedurefouten vernietigd. Normaal gezien moet een bouwaanvraag bij het college van burgemeester en schepenen worden ingediend. Na een preadvies en een advies van de stedenbouwkundig ambtenaar moet het college van burgemeester en schepenen een beslissing nemen. Blijkbaar is dit dossier na de indiening door een andere stedenbouwkundige instantie behandeld.

Dit dossier heeft duidelijk een voorgeschiedenis die los staat van de nieuwe decreetgeving die tussen 1994, het moment van de eerste bouwaanvraag, en 2001, het moment dat ik hierover een beslissing moest nemen, tot stand is gekomen. Ik wil er overigens op wijzen dat heel wat van die nieuwe regelgeving tot stand is gekomen in de commissie waarvan ik zelf vijf jaar lang voorzitter ben geweest.

Op 13 april 2001 heb ik een retroactieve beslissing genomen. Aangezien de bouwaanvraag in 1994 is ingediend, heb ik geen rekening gehouden met de decreetgeving die sindsdien tot stand is gekomen. Ik heb dit standpunt hier overigens al minstens vijfmaal uiteengezet.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijns inziens zullen we hier nooit het fijne van weten. Het gaat tenslotte om een politiek zeer gevoelig en zeer gevaarlijk domein. Ik ga ervan uit dat deze kwestie steeds met de mantel der liefde bedekt zal blijven.

Mijn persoonlijke mening is dat de bouwvoertredingen van kleine Vlamingen hard worden aangepakt. Op sommigen worden bulldozers afgestuurd, anderen moeten dwangsommen betalen. Campingbewoners die vreedzaam en rustig op een camping wonen, zijn gedwongen om tegen het einde van 2005 te verhuizen. Voor deze mensen wordt geen enkele uitzondering gemaakt.

Normaal gezien is iedere Belg gelijk voor de wet. Blijkbaar is de ene Belg al wat gelijkjer dan de andere en kunnen bepaalde personen toch op gunstmaatregelen rekenen. Ik betreur dit ten zeerste.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijns inziens heb ik als minister van Ruimtelijke Ordening mijn verantwoordelijkheid ten aanzien van de kleine man opgenomen. De problemen die we kunnen oplossen, zullen we ook oplossen.

Er mag evenwel geen collusie ontstaan tussen bouwwerken die met of zonder vergunning zijn opgericht. Voor alle gebouwen die voor het stilleggen van de werkzaamheden zijn gebouwd, is een bouwvergunning afgeleverd.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de minister, ik vraag me af hoe deze bouwvergunning tot stand is gekomen. Blijkbaar kunnen bepaalde mensen nog steeds op gunstmaatregelen rekenen. Ik besef evenwel dat u hier niets aan kunt doen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Huybrechts werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend

Voorzitter

uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend
op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een vol-
gende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.36 uur.*
